

Radírok - minden mennyiségben

Az általános iskolákban egykoron a HB-s grafitceruzával ejtett hibákat cseh-szlovák „elefántos” vagy kínai szagos radírokkal tüntették el a számtanfűzetből. Nem is gondolnánk, hogy ezek a hétköznapi tárgyak néhányuknak milyen sokat jelentenek. Köztük a szegedi Békei Juditnak. A nyelvész tanárnő alsóvárosi szobáját mintegy tíz kilónyi, a világ számos országából származó „hibajavítóval” osztja meg.

Kisautót, dobozt, halálfejet, térképet, teknőcöt és még ki tudja mi mindent nem formáztak meg radírból. A gyűjtő számára ezek az apró, pár centis kis gumidarabkák óriási értékkel bírnak. A megszállottabbak képesek akár kilométereket is megtenni vagy egy csomó pénz áldozni, hogy megszerzessék egy-egy ritkaságot.

A szegedi Békei Judit az általános iskola nyolcadik osztálya óta gyűjt radírokat. Az első darabokat még szülei vették neki, hogy az órákon legyen mivel kitörölni az esetleges tévesztéseket. Osztálytársnőjével cserélgetni kezdte a színes, szagos radírokat, mára pedig közel tíz

A gyűjtemény rendszerezése több órát is igénybe vesz - állítja Békei Judit. (Fotó: Miskolczi Róbert)

kilónyi, összesen 1042 darabot számláló gyűjteménye van.

Judit és szülei is tanárok. Ha a kollégák, diákok vagy a barátok külföldre utaznak,

tudják, hogy onnan nem nagyon érdemes visszajönniük radírral. Juditnak nincs kedvenc darabja, mivel mindegyikhez valamilyen emlék kapcsolódik. Mikor

Londonban „au-pair”-ként (ez olyan, mint a baby-sitter, csak takarítani is kell a család lakását) dolgozott, több tucat radírt vásárolt. Az angol főváros minden múzeu-

mában lehet kapni egy-egy, a kiállításra utaló radírt. Az egyik különlegesség, a zsidó múzeumban vett sárga „példány”. A charity-shopokban, vagyis a megunt, használt tárgyak boltjában is rábukant egy-egy érdekességre. A katalán fővárosból, Barcelonából hozott radírok mind egyikéhez is emlék fűzi. Az egyikről például a napfényes tengerpart, a másiktól pedig a bikaviadal jut eszébe.

Az 1042 darabos gyűjteményt gondosan rendszerezi. A radírokat csoportokba osztva rakja dobozokba, s ezt fűzetbe is vezeti. Például külön dobozba kerülnek az állatosok, a szívesek, az összerakhatóak és a sorozatok. Megvan neki radíron a tizenkét csillagjegy, a közös európai pénz, az euro és a teljes magyar ábécé is.

A formák és a mintázat mellett fontos a radír származási helye is. Ez azonban egy kicsit bonyolult, mivel a „radírgyártó hatalmak”, Kína és Tajvan elárastotta szinte az egész világot termékével. A radírok csak annak az országnak, illetve a városainak jégeit tükrözik, ahol megvásárolják. Így Juditnak van kubai, ausztrál, Srí Lanka-i, kanadai, amerikai, ciprusi, görög, horvát és osztrák radírja is. E hónapban pedig édesanyja ismerőse Indiába utazik...

Kormos Tamás

csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdekű problémákat, észrevételeket, tapasztalataikat ezen a héten Rafai Gábor újságíróval oszthatják meg, aki munkanapokon 8 és 10 óra, vasárnap 14 és 15 óra között hívható a 06-20-9432-663-as mobiltelefon-számon. Elvesztett tárgyaikat kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondandójukat.

Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

Szeplős kuka. A város-
szépművelési egyesület egyik tagja észrevételezte, hogy a Centrum áruház mögött található Szeged legcsúnyább szemétszállító konténer. Egykor kékre festették, de mára megették a rozsdát, olvasónk szerint a Belváros egyik szégyenfoltja, az egyébként szépen felújított áruház mögötti területen.

Gázaság, Éri Péter Gyála-

PANNON GSM
Az olcsóbb.

napló

MA

DR. BÁLINT JÁNOS, a szocialista párt jogtanácsosa 15 és 16 óra között ingyenes jogi tanácsadást tart Szegeden, a Szilágyi u. 2. II/210. alatt. Telefon: 420-259.

VINCZE LÁSZLÓ országgyűlési képviselő fogadóórát tart 8 és 11 óra között a szatymazi művelődési házban, 12 és 14 óra között a pusztaszeri művelődési házban, 15 és 17 óra között a csengeleli Népházban.

HOLNAP

HINGL LÁSZLÓ, a 6-os választókerület (Újszeged) képviselője

fogadóórát tart 16.30 és 17.30 óra között a Korondi utcai fiókkönyvtárban.

VINCZE LÁSZLÓ országgyűlési képviselő fogadóórát tart 8.30 és 11 óra között a sándorfalvi művelődési házban, 13 és 16 óra között a kisteleki városháza kis tanácskozótermében.

A MUNKÁSPÁRT tarjánpetőfitelepi alapszervezete 16 órai kezdettel taggyűlést tart a Hüvelyk u. 1. alatti volt barakkövidében.

DR. NEMCSÓK JÁNOS országgyűlési képviselő fogadóórát tart 17 órától az MSZP területi irodájában (Szeged, Tisza L. krt. 2-4.).

Az akadémiai aranyéremes Simonyi Károly professzor fia, Charles Simonyi, a Microsoft szoftverfejlesztéssel foglalkozó vezetője - amikor édesapja helyett átvette a kitüntetés - 25 millió forintos ösztöndíjat alapított, amelyből három éven át évente három kutató 2,5 millió forintot kap. Az idei ösztöndíjat dr. Sonkodi Sándor, a Szegedi Tudományegyetem 1. számú belgyógyászati klinikájának egyetemi tanára kapta.

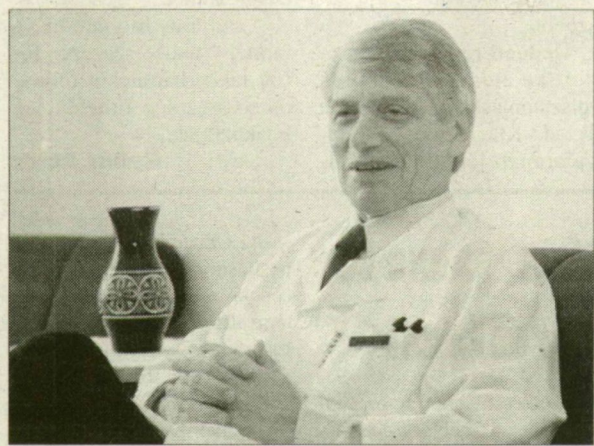
- Hogyan értékeli a Charles Simonyi által tett ösztöndíj-felajánlást?

- Egy ország fejlődésének fontos tényezője a tudomány, amellyel a szocializmusban mostohán bántak. A rendszer-váltás utáni kormányok már nagyobb figyelmet szenteltek ennek a területnek, de a gazdasági körülmények nem tették lehetővé a támogatás jelentős növelését. Azt tapasztalom, hogy 1990 óta a jelenlegi kormány igyekszik a legtöbbet tenni a tu-

Folytathatják a vizsgálatokat

domány érdekében. Úgy tűnik, a kormány kezdi megérteni, hogy a tudomány fejlesztése visszahat az ország gazdasági életére, produktivitására. De sajnos, ma még a tehetséges, idegen nyelvet beszélő fiatal kutatóknak jobban megéri, ha tudományos munkájukat külföldön végzik, mert a Nyugaton meghirdetett pályázatok a kutatás minden feltételének kialakítását lehetővé teszik, míg a hazai pályázatokon nyert támogatásokból gyakran a tervezett feladatoknak egy csupán egy részét lehet végrehajtani. A Charles Simonyi által alapított ösztöndíj jelentőségét nagyra értékelem, mint minden olyan támogatást, amely segíti a kutatók munkáját. Ezzel egy évre megszabadultunk azoktól a nehézségektől, amelyek az általunk vezetett munkacsoport előtt álló vizsgálatok elvégzését lassították.

- Mire fordítják a most elnyert 2,5 millió forintot?
- Szeretnénk olyan kisebb

Dr. Sonkodi Sándor: A tudomány fejlesztése visszahat az ország gazdasági életére, produktivitására. (Fotó: Karnok Csaba)

műszereket vásárolni, amelyek modern kísérletes módszerek beállításához szükségesek. Ezt a pénzt fel kívánjuk használni továbbá az egyetemen belül és kívül más intézetekkel együttműködésben elvégzendő költséges vizsgálatok kiadásainak fedezésére.

- Milyen kutatásokat végez az ön munkacsoportja?

- Mivel a kutatás és az oktatás mellett a betegellátásban is részt veszünk, ezért az általunk végzett tudományos munka közvetlen vagy közvetett kapcsolatban áll azokkal a betegségekkel, amelyekkel mindnap

találkozunk. Szakterületünk a magas vérnyomás és a magas vérnyomás kiváltotta szív- és érrendszeri elváltozások kóroktanáinak és terápiás befolyásolhatóságának kutatása. Ez azért jelentős kutatási terület, mert a felnőtt lakosságon belül minden hatodik-hetedik emberről alakul ki magas vérnyomás, ami nem megfelelő kezelés esetén az életfontosságú szervekre káros hatással lehet.

- A magas vérnyomásban szenvedők számának visszaszorítása mennyiben múlik az orvosokon, illetve rajtuk?

- Mindkét oldal nagyon sokat tehet. Először is ki kell szűrni a betegeket, és ez az orvosok mellett a lakosság felelősségét is felveti. Sokan ugyanis még akkor sem fogadják meg az orvos tanácsait, és nem kezelik magukat, ha ki derül, hogy magas vérnyomásban szenvednek. Pedig a jól kezelt beteg esetében ki lehet védeni azokat a további káros ha-

tásokat, amelyek a magas vérnyomás következtében alakulhatnak ki. Nem mindegy persze, hogy úgynevezett primer vérnyomásról van-e szó, amelynek az okait ma még nem ismerjük pontosan, vagy a szervi elváltozásokhoz társuló másodlagos vérnyomást kell kezelni, mivel ezeket a betegeket többnyire gyógyszeres vagy sebészi beavatkozással meg lehet gyógyítani. Sajnos ma még a fejlett országokban sem éri el a kezelt betegek egyharmadát azoknak a száma, akikkel a vérnyomás megfelelő szintre lenne állítva. Mindent meg kell tennünk azért, hogy a jól kezelt betegek aránya emelkedjen. Mint klinikus, a vese és magas vérnyomásos betegekkel foglalkozó szakember munkatársaimmal ezen fáradozunk. A tématerület számos tudományos munkával megválaszolható kérdést vet fel. Vannak részben folyamatban lévő, részben elindítható kutatási munkáink, amelyekhez a Charles Simonyi-ösztöndíj kedvező lehetőséget nyújt.

Hegedűs Szabolcs

Önkormányzatok a kávéházban

Munkatársunktól

A Szegedi Közéleti Kávéházban holnap, csütörtökön 18 órakor az önkormányzati gazdálkodás és a közoktatás a téma. A helyszín a Szög-
Art Galéria, a vendégek: Borbola István, az SZTE Továbbképzési Intézetének igazgatója és Báthly Gábor önkormányzati képviselő, volt gazdasági alpolgármester. Aki kérdezi: Fekete Klára, a Délmagyarország újságírója.

Retusált történelem

Volt olyan korszak a történelemben, amikor az éppen hatalmon levők a számukra nem kedves embereket, akiket mondjuk korábban fényképfelvételre vagy filmen együtt szerepeltet, utólag egyszerűen retusálták a papírról vagy filmszalagról, ergo: a történelemből, azt a látszatot kelte, hogy a valakik soha nem voltak, nincsenek és nem is lesznek. A hazai önkormányzatiság tizedik évfordulóját, a szabadságot és demokráciát a minap ünnepelték meg a szegedi városi képviselők, jegyzők, alpolgármesterek és polgármesterek. Szalay István nem ünnepelt. Azért nem, mert nem hívták meg az ünnepségre. A szónokok nem is ejtették szót az előző ciklus polgármesteréről. Szalayt azzal a módszerrel törölték ki a helyi történelmi emlékezetből, amely a diktatúráknak volt a sajátossága.

Szabó C. Szilárd

Tőzsdei jelentés

Kedden csökkenéssel fejezte be a napját a BUX, a részvénytőzsde irányadó indexe. Értéke 8279 pont lett (-68 pont). A nyitás körül még felhőtlen optimizmussal kezdték a napot a befektetők. Erre okot adott a fizetési mérleg igen kedvező augusztusi egyenlege, amely 176 millió eurós többletet mutatott. A TVK és a Borsodchem is emelkedéssel nyitottak, de a nap folyamán drámai esés következett ki, és a BC közel 8 % -ot veszített értékéből. Sajtóhírek szerint, 2 milliárdos nyereséget realizált a vegyipari társaság a TVK részesedés egy részének eladásán. A tekintélyes CSFB-nap közben egy meg-

lehetősen negatív hangulatú körlevélben visszaminősítette a BC - t vételről tartásra. Pletykák szerint, a Gazprom már 33 % - nál is nagyobb részesedéssel rendelkezik, ami újabb fordulatot hozhat a társaság megítélésében. A blue chippek szintén gyengültek. Egyes elemzők szerint, az ameri-

kai Nasdaq index közel 10 % -os csökkenés előtt áll az elkövetkezendő hetekben. A magyar piac megítélésén sokat javíthat viszont az, ha a külföldi alapok október végétől induló bevásárlásai stabilizálnák az árfolyamokat, és ezzel a jelenleginél 15 - 20 % - kal magasabb BUX-ot eredményeznének.

Részvény neve	Nyitódár	Záródár	Záródár változása	Záródár (%) változása
BORSODCHEM	7 790	7 060	-590	-7,71
DÉMÁSZ	13 150	13 000	-200	-1,52
EGIS	13 590	13 550	+50	+0,37
FOTEX	339	330	-10	-2,94
MATÁV	1 440	1 420	-20	-1,39
MOL	4 910	4 900	-5	-0,10
OTP	15 950	15 800	-105	-0,66
PICK	8 300	8 400	+100	+1,20
RICHTER	15 845	15 710	-135	-0,85
TVK	3 990	3 875	-115	-2,88

Dunainvest
Tőzsdetűgyőrség Rt.

Tel.: (62) 450 000 Szeged, Takaréktár u.1.
Szegedi képviselete a Tisza-Invest Kft.

Tőzsdézen otthonából!
D-Line Tőzsdeterminál

Mátyás, János, László és az oroszánok

A Hunyadiak emlékműve

Ha a közgyűlés pénteken úgy dönt, hogy ad még 2,5 millió forintot a Hunyadi-emlékmű elkészítésére, akkor a tervek szerint 2001. május 21-én felavatják a várkert és a Móra Ferenc Múzeum közötti Tisza-parti sétány alkotását.

A városi és megyei önkormányzat két évvel ezelőtt kezdte meg a szegedi vár rekonstrukcióját, a hozzákapcsolódó várkert, a Tisza-parti sétány és a múzeumkert környezetének revitalizálását. Török Péter, a várkert parképitési és környezetrendezési tervezője Novák Ist-

ván főépítésszel egyetértésben kezdeményezte egy kőzetű plasztika elhelyezését a vár keleti kapujához közel eső területen. Ekkor kérték fel Lapis András szobrászművészt arra, hogy tervezzen a Hunyadiakról emlékművet. A terv elkészült. A fiatal Hunyadi Mátyást ábrázoló lovas bronz figurát 2 méteres méretű posztamenten helyezték el. A szobor és a posztamentesen együttes magassága egyébként 4 méter. A posztamentesen két bronz dombormű is helyet kapna. Az egyik Hunyadi János nándorfehérvári győzelmét, a másik pedig Hunyadi László tragikus életére utalna. A szobor körül sim-

metrikus elhelyezésben négy darab, 80 centiméter magas, bronzból készült oroszlán szimbolizálná a királyi hatalmat.

A város eddig 6,5 millió forintot költött az emlékműre, amelyből kétféle millió forintot a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától nyertek pályázaton. A szobor teljes megvalósításához még 2,5 millió forintra lenne szüksége a művészeknek. Ha a képviselő-testület úgy dönt, hogy megadja a pénzt, akkor a tervek szerint 2001. május 21-én, Szeged napján felavatják a Hunyadiak emlékművét a Tisza-parti sétányon.

Sz. C. Sz.